

davant l'era, a ponent, fins la porta principal, on ara hi ha un finestral que dóna al nou menjador. Queden restes ben visibles de l'antic barri i altres construccions enfront a Can Cintet, que foren enderrocades al donar-hi pas.

* * *

Extensa documentació es guarda dins una caixa expressa que faria l'avi Pere, que bé es recorda. Molts papers, que caldria llegir a fons (alguns traduir del llatí), i interpretar-los degudament. Volen estudi, temps, dedicació i coneixements. Això ho faran la Carme i la Montserrat, que en saben i poden. Ara, sols farem un lleuger esbós i donarem una idea de conjunt. Lligar realitats i probabilitats.

La majoria de documents són escriptures d'establiment o de redempció de censals, acompanyant-ne altres que hi hagueren anteriors. Aigües i drets de regar. I els temes familiars: testaments, inventaris, capítols matrimonials, rebuts, els dots de les filles, amb la detallada i escrupulosa literatura professional-religiosa de l'època, on no s'oblida punt ni coma, i es repeteixen, amb to cerimoniós i exhaustiu, les signatures artístiques dels Notaris i dels Rectors donant-ne fe.

Poc més d'un centenar. Remarcarem uns per l'enquadrament familiar, altres pel valor històric i representatiu de costums, els cognoms del temps i cases ja desaparegudes i, sobretot, alguns quina presència i repetició de cognoms i detalls poden fer creure que van lligats als primers Barbany de Can Donat. A manca de certes escriptes, caldrà formular alguna hipòtesi possible i atrevir-se a deduccions força probables, que més endavant i per altres mans poden ser base de noves recerques en Arxius Civils i Parroquials.

Sols un document, una Fe de Baptisme, còpia, porta la data del XVII, el 1688. El prevere Bernat Duran, Rector de Sta. Eulàlia, bateja a Isidre, fill de Bernat Casals i de Maria.

Sense data, probable del XVIII, Rector Lluçà Aymerich.

Segueixen, dins el temps, uns quaranta documents del XVIII, i és de notar que en cap d'ells hi figura el cognom Barbany. No hi hauria arribat encara. Testaments, donacions familiars, censals, vendes i compres. Molts d'ells suficientment explícits per creure que estan lligats als primers temps de Can Donat, que llavors seria d'altre cognom que Barbany, i potser tampoc seria Donat. Molt probable que fos Relats.

Es repeteixen els Casals, els Rocasalbes, els Relats, els Unyó, (amb ñ i amb ny) els Uñó-Ratera, en Francesc Serra de Can Ratera, Priorat de Clarà, de la Catedral de Solsona, avui Señorío del Marquès de Sentmenat... Els Ciurans, els Montells... Surt la Parròquia de Santa Maria de Calidarium de Mons Bovino. Concessions d'aigües als Falgar, als Gili, en Rosàs, en Parera del Pinar.

Pels 1771 semblen uns drets testamentaris d'un sacerdot de cognom Soler. La casa té tradició d'un sacerdot que visqué aquí, que deixà molts llibres i que foren cremats quan la darrera guerra del 36. Encara que és més probable un sacerdot germà del primer Pere Barbany.

Censals dels Mas. Surt el Noble Senyor Raimon de Peguera, que ordena al Mas que li passi comptes en un terme màxim de deu dies...

El Fàbregues de Can Ratera, avui Uño...

Tants documents sense cap Barbany sembla voler dir que ja serien a la casa quan hi havia altre cognom. D'entre tots, els més llegits són l'Esteve Bassa, els